

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Ferista friluftsbarnhage

N-

Vår saksbehandler
Bente Høier

Vår ref.
15/25613/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
11.09.2015

Ferista friluftsbarnhage - tilsyn 08.09.15 etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 08.09.2015 tilsyn ved Ferista barnhage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnhagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

En gjennomgang av HMS-systemet ga inntrykk av at barnhagen har etablert et godt system for å ivareta bestemmelsene i forskriften. Barnhagens ledelse kunne dokumentere et systematisk arbeid for å ivareta barnas helse miljø og sikkerhet.

Under tilsynet påpekte vi to avvik og ga merknad til forbedring av barnhagens uteområde.

Avvik 1 - Fallunderlag under fugleredehuske har ikke tilfredsstillende falldempende effekt.

Barnehagen må sikre at fallunderlaget har tilfredsstillende falldempende effekt.

Avvik 2- Ferista barnhage har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Barnehagen må etablere rutiner som sikrer at leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen, vaskes minst hver 14. dag

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnhagen ikke er i samsvar med regelverket.

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.10.2015** på at avvikene er rettet.

Merknad 1 – Barnhagens uteområde bør suppleres med flere muligheter for aktivitet for de største barna.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

2. Beskrivelse av Ferista barnehage

Ferista friluftsbarnhage er en kommunal barnehage med 54 storbarnsplasser og 21 småbarnsplasser. Barnehagen har friluftprofil.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4). I tillegg ble det gjennomført en generell befaring av uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Barnehagens internkontrollperm
- Oversikt over meldte skader og avvik og retting av disse
- HMS årshjul for 2015
- Dokumentasjon på gjennomført kontroll av bygningssikkerhet og utelekeområde (Trondheim eiendom)
- Rutine for avvikshåndtering
- Sikkerhetshåndbok "Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i skogen og ute på barnehagen", revidert august 2015

Deltakere ved tilsynet

Tilstede ved tilsynet var:

Hilde Nordskog Lysklett, enhetsleder Ferista barnehage
Ingvild Solhjem, fagleder Ferista barnehage
Nils Morten Jakobsen, verneombud Ferista barnehage
Håvard Dahl, driftsoperatør Trondheim eiendom
Ola Johan Støkkan, prosjektleder vedlikehold Trondheim eiendom

Fra Miljøenheten møtte:

Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten
Bente Løvlie Høier, sjefingeniør

Sikkerhet for barn på utelekeområdet

Avvik 1 - **Fallunderlag under fugleredehuske har ikke tilfredsstillende falldempende effekt.**

Barnehagen må sikre at fallunderlaget har tilfredsstillende falldempende effekt.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Merknad 1 – Barnehagens uteområde bør suppleres med flere muligheter for aktivitet for de største barna.

Observasjoner

Fugleredehuska står i et sandbasseng og driftsoperatør opplyste ved tilsynet at underlaget ble frest opp for tre uker siden etter kontroll av kommunens lekeplasskontrollør. Det ble opplyst at Lekeplasskontrollør mente at fallunderlaget bør skiftes ved neste års hovedvedlikehold.

Vurdering

Fallunderlaget rett under huska var ved tilsynet hardt, og gir ikke den forventede falldempende effekten. Siden underlaget ble frest opp for bare tre uker siden, mener vi at fallunderlagets sammensetning er lite egnet for å redusere skader ved fall fra huska.

Barnehagens ledelse opplyste ved tilsynet at barnehagens uteområde har lite utfordringer for de største barna innenfor gjerdet. Etter fallulykken i juni 2015 (hendelsesbasert tilsyn 30.06.2015) ble flere trær innenfor gjerdet vurdert som for farlige til klatring, og de nederste greinene ble tatt bort. Barnehagen vil derfor be rådmannen etablere klatreapparat innenfor gjerdet. Miljøenheten er enig i at barnehagens uteområde ikke gir gode nok utfordringer for de største barna, og viser til forskriftens bestemmelse §10: Virksomheten skal planlegges og drives slik at den dekker ulike behov for aktivitet og hvile.

Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig

Smittevern, lekevask

Avvik 2- Ferista barnehage har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Barnehagen må etablere rutiner som sikrer at leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen vaskes minst hver 14. dag.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §17 Smittevern.

Observasjoner

Barnehagen har utarbeidet renholdsplaner, og har etablerte rutiner for renhold. Rutinene innebærer vask av leker minimum hver måned.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er ikke i samsvar med anbefalingene med Folkehelseinstituttets ”Faglige råd om barnehager og smittevern” og Trondheim kommunes faktaark ”Hygiene i barnehager og skoler” (revidert mars 2013). Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig, og skal vaskes minst hver 14. dag. I tillegg vil det i smittesituasjoner også være et behov for intensivt renhold av utsatte leker.

Miljøenheten presiserer at kravet om lekevask minst hver 14.dag gjelder de lekene som de minste barna ofte putter i munnen. Andre leker kan vaskes sjeldnere. Det må derfor foretas en risikovurdering for å avdekke hvilke leker dette gjelder, og etableres tilfredsstillende rutiner for vask av disse hver 14.dag.

Internkontroll og avvikshåndtering

En gjennomgang av barnehagens internkontroll viste at barnehagen arbeider systematisk og forebyggende med barnas helse miljø og sikkerhet. Miljøenheten har imidlertid forslag til følgende forbedringer av internkontrollsystemet:

- Ferista barnehage bør i årshjulet beskrive at årshjulet omfatter hele forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, og ikke bare enkelte paragrafer. Dersom tiltak for å bedre barnas arbeidsmiljø også er beskrevet i andre årshjul bør det henvises til disse (f.eks årshjul for psykososiale forhold, årshjul for ansattes AMG). Årshjulet kan med en enkel utkvittering av oppgaver og referater fra møter, også være en dokumentasjon på det systematiske arbeidet.
- Ferista barnehage bør påføre dato på alle rutiner slik at man har oversikt over når de sist ble revidert.

- Ferista barnehage bør etablere jevnligte verneunder med fokus på barnas helse, miljø og sikkerhet. Det bør benyttes sjekklistene ved rundene for å dokumentere hvilke forhold som er vurdert. Oppfølging av verneunder bør beskrives i avviksprosedyren.
- Rutine for avvikshåndtering bør presisere at rutinen også gjelder barn, samt vise til egne rutiner for håndtering av skader og nesten-ulykker. Rutinen bør beskrive hva som menes med avvik og mangler, og det bør henvises til rutinen ”avdekking av problemer med fysisk arbeidsmiljø” som også omfatter håndtering av avvik.
- I avviksrutinen og i rutine for informasjon/opplysningsplikt bør det presiseres at Miljøenheten som tilsynsmyndighet skal varsles ved alvorlige hendelser som berører barn.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, ”Miljø og helse i barnehagen”, Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi :

Postmottak Oppvekstkontoret
Postmottak Trondheim eiendom